

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Research Article

Yazışma adresi
Correspondence address

Hüseyin IŞIK
Kahramanmaraş Üniversitesi,
Diş Hekimliği Fakültesi,
Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı,
Kahramanmaraş, Türkiye

dt.isikhuseyin@gmail.com

Geliş Tarihi / Received : 24 Mart 2025
Kabul Tarihi / Accepted : 02 Aralık 2025

Bu makalede yapılacak atıf
Cite this article as

Işık H, Özdemir ZM.
Restoratif Diş Tedavisi Öğretim Üyelerinin
Bilimsel Yayın Performansı: Yüksek
Öğretim Kurumu Akademik Verilerine
Dayalı Bibliyometrik Analiz

Akd Diş Hek 2026;5(1): 56-63

Hüseyin IŞIK
Kahramanmaraş Üniversitesi,
Diş Hekimliği Fakültesi,
Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı,
Kahramanmaraş, Türkiye

Zeyneb Merve ÖZDEMİR
Kahramanmaraş Üniversitesi,
Diş Hekimliği Fakültesi,
Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı,
Kahramanmaraş, Türkiye

Restoratif Diş Tedavisi Öğretim Üyelerinin Bilimsel Yayın Performansı: Yüksek Öğretim Kurumu Akademik Verilerine Dayalı Bibliyometrik Analiz

Scientific Publication Performance of Restorative Dentistry Faculty Members: Bibliometric Analysis Based on the Council of Higher Education Academic Data

ÖZ

Amaç

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında görev yapan akademisyenlerin son 5 yıla ait yayın performansını unvan, cinsiyet ve kurum değişkenleri açısından bibliyometrik olarak değerlendirmektir. Ayrıca, bu çalışma, bilimsel üretkenliğin nicel ve nitel göstergelerini ortaya koyarak alanın güncel akademik profilini bütüncül biçimde ortaya koymayı hedeflemektedir.

Gereç ve Yöntemler

Bu bibliyometrik çalışmada, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında görev yapan akademisyenlerin 2021-2025 yılları arasındaki bilimsel yayınları, YÖK Akademi veritabanı kullanılarak retrospektif olarak incelenmiştir. Yayınlar; unvan, cinsiyet, kurum, dergi indeks türü (SCI/TR Dizin) ve dergi çeyrek dilimi (Q1-Q4) açısından sınıflandırılarak tanımlayıcı istatistikler ile analiz edilmiştir.

Bulgular

2021-2025 yılları arasında Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında görev yapan öğretim üyelerinin bilimsel yayınları YÖK Akademi verileri kullanılarak incelenmiştir. Bulgular, tüm akademik unvanlar açısından kadro yoğunluğunun kadın akademisyenler lehine daha yüksek bir oranda gerçekleştiğini göstermektedir. Kurumlar arasında öğretim üyesi sayıları farklılık göstermekle birlikte, bazı üniversitelerin SCI indeksli ve Q1 dergilerde yayımlanan yayınlara yüksek katkı sağladığı belirlenmiştir. İncelenen yayınların önemli bir kısmının uluslararası indekslerde yer aldığı ve Q1-Q2 dergilerin toplam yayınlar içinde dikkate değer bir paya sahip olduğu saptanmıştır.

Sonuçlar

Bu çalışma, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanındaki öğretim üyelerinin son beş yıldaki bilimsel üretkenliğinin belirgin kurumlar ve akademik unvanlar etrafında yoğunlaştığını göstermiştir. Bulgular, uluslararası indeksli ve yüksek etki değerine sahip dergilerdeki yayınların alanın akademik görünürlüğüne önemli katkı sağladığını ortaya koymuştur.

Anahtar Sözcükler

Akademi, Bibliyometri, Restoratif Diş Tedavisi

ABSTRACT

Objectives

The aim of this study is to bibliometrically evaluate the publication performance of academics working in the field of Restorative Dentistry in Türkiye over the last 5-year, considering variables such as title, gender, and institution. Furthermore, this study aims to present a holistic view of the current academic profile of the field by revealing quantitative and qualitative indicators of scientific productivity.

Material and Methods

This bibliometric study retrospectively examined the scientific publications of academics working in the field of Restorative Dentistry in Türkiye between 2021 and 2025, using the Council of Higher Education (CHE) Academy database. Publications were classified according to title, gender, institution, journal index type (SCI/ESCI/TR Dizin), and journal quartile (Q1-Q4), and analyzed using descriptive statistics.

Results

The scientific publications of faculty members working in the field of Restorative Dentistry in Türkiye between 2021 and 2025 were examined using data from the CHE Academy. The findings indicate that, across all academic ranks, female academics have a higher representation within the academic staff. While the number of faculty members varied among institutions, some universities were found to have made significant contributions to publications in SCI-indexed and Q1 journals. A significant portion of the examined publications were indexed in international databases, and Q1-Q2 journals held a considerable share of the total publications.

Conclusion

This study has shown that the scientific productivity of faculty members in the field of Restorative Dentistry in Türkiye over the last 5-year has been concentrated around prominent institutions and academic titles. The findings revealed that publications in internationally indexed and high-impact journals significantly contribute to the academic visibility of the field.

Key Words

Academy, Bibliometrics, Restorative Dentistry

GİRİŞ

Diş hekimliği eğitimi; temel tıp bilimleri ile mesleki diş hekimliği disiplinlerini içeren çok yönlü bir yapıdan oluşmaktadır. Mesleki dersler; Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi, Çocuk Diş Hekimliği, Endodonti, Ortodonti, Periodontoloji, Protetik Diş Tedavisi ve Restoratif Diş Tedavisi olmak üzere sekiz anabilim dalı tarafından yürütülmektedir. Her anabilim dalı, kendi alanına özgü teorik içerik ve uygulamalı eğitimi kapsayan bağımsız bir öğretim programına sahiptir (1).

Restoratif Diş Tedavisi; güncel materyaller ve klinik uygulamalar kullanılarak, çeşitli nedenlerle zarar görmüş dişlerin fonksiyonunun, bütünlüğünün ve estetik görünümünün yeniden kazandırılmasını amaçlayan bir diş hekimliği disiplini. Bu yaklaşım, çürük, travma ya da gelişimsel anomaliler sonucu yapısı bozulan dişlerin onarılması ve uzun dönem korunmasını hedefler (2). Bu anabilim dalına ait dersler genellikle diş hekimliği eğitiminin ikinci sınıfında verilmeye başlanmaktadır. Teorik içeriklerin prelinik uygulamalarla desteklendiği bu eğitim süreci, öğrencilerin restoratif işlemler konusunda temel düzeyde yetkinlik kazanmalarını amaçlamaktadır (3,4). Türkiye’de lisans eğitimine ek olarak bu alanda hem doktora programları hem de uzmanlık eğitimleri sunularak lisansüstü düzeyde çeşitli akademik seçenekler de sağlanmaktadır. Akademik açıdan konumu, hem lisans düzeyinde eğitim-öğretim faaliyetleri hem de lisansüstü uzmanlık ve doktora programlarıyla oldukça köklü ve yapılandırılmış bir alandır.

Türkiye’de ve birçok gelişmiş ülkede temel amaç, üniversitelerde yüksek kalite standartları oluşturmak, evrensel bilime katkı sağlamak ve güçlü bir akademik performans ortaya koymaktır. Bu hedefe ulaşmak için, Türkiye’de ve bazı gelişmiş ülkelerde akademik kariyer süreçleri lisans düzeyinden itibaren planlanmakta ve akademik gelişim belirli ölçütler doğrultusunda ilerletilmektedir (5).

“Bibliyometrik” terimi, kökenini Eski Yunancada “*ki-tap*” anlamına gelen “*biblio*” sözcüğü ile ölçme anlamındaki “*metric*” kelimelerinin birleşiminden alır. Bibliyometri, bilimsel yayınların örneğin makalelerin, kitapların ve dergilerin- istatistiksel ve matematiksel yöntemlerle sistematik olarak değerlendirilmesini sağlayan bir analiz yaklaşımıdır. Bu yöntem aracılığıyla yazarlar, kurumlar, dergiler ve diğer akademik unsurlar çeşitli ölçütlere göre incelenebilir (6).

Bibliyometrik analiz genel olarak tanımlayıcı ve değerlendirici olmak üzere iki temel kategoriye ayrılmaktadır. Tanımlayıcı bibliyometri, incelenen yayınların yapısal özelliklerini ve genel eğilimlerini ortaya koymayı amaçlarken; değerlendirici bibliyometri, çalışmaların aldıkları atıfları inceleyerek bilimsel etkilerini, sonraki araştırmalara ne ölçüde yön verdiklerini ve alan üzerindeki katkı düzeylerini analiz etmeye odaklanır (7).

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında görev yapan akademisyenlerin YÖK Akademik veri tabanı aracılığıyla son 5 yıldaki bilimsel üretkenliğini; unvan, cinsiyet ve kurum dağılımları üzerinden inceleyerek, ulusal ve uluslararası indekslerde yer alan yayınların niceliksel (Q1-Q4, SCI, TR Dizin) özelliklerini betimlemek ve üniversiteler arasındaki akademik performans farklılıklarını ortaya koymaktır.

GEREÇ ve YÖNTEMLER

Bu çalışma, yalnızca kamuya açık veri kaynakları (<https://akademik.yok.gov.tr/AkademikArama/>) kullanılarak gerçekleştirildiğinden ve herhangi bir katılımcıdan kişisel/kimlik bilgisi toplanmadığından etik kurul onayı gerektirmemektedir. Ayrıca, çalışma kapsamında insan veya hayvan deneklere müdahale, klinik uygulama, anket, deneysel işlem veya bireysel veri toplama yer almamaktadır.

Bu araştırma, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında görev yapan akademisyenlerin son 5 yıllık (2021-2025) bilimsel üretkenlik eğilimlerini değerlendirmeyi amaçlayan tanımlayıcı nitelikte bir bibliyometrik analiz olarak tasarlanmıştır. Çalışmada, yalnızca nicel göstergelere dayalı olarak yayın sayıları, unvan dağılımları, cinsiyet oranları ve dergi niteliklerine ilişkin parametreler incelenmiştir. Araştırmada kullanılan veriler, Yükseköğretim Kurulu tarafından sunulan “YÖK Akademik” arama platformu aracılığıyla sistematik olarak elde edilmiştir. YÖK Akademik veri tabanında karşılaşılan tutarsız kayıtlar veri setinden çıkarılmış; eksik veya doğrulanamayan bilgilere ilişkin tamamlayıcı veriler ise ilgili üniversitelerin ve akademisyenlerin resmî web sayfalarından elde edilmiştir. Toplanan tüm veriler, iç tutarlılığın sağlanabilmesi amacıyla birden fazla kez kontrol edilerek doğrulanmıştır.

Çalışmanın veri seti, YÖK Akademik Bilgi Sistemi üzerinden Restoratif Diş Tedavisi anabilim dalında görev yapan akademisyenlerin güncel (10 Aralık 2025) profillerinden elde edilmiştir. Bu veriler, olası sınıflandırma hatalarını kontrol etmek amacıyla Web of Science ve Scopus verileri ile karşılaştırılmıştır.

Her akademisyenin profili sistemden tek tek incelenmiş, 2021-2025 arası yayınları manuel olarak taranmıştır. Analiz kapsamında yalnızca makale türündeki yayınlar değerlendirmeye dahil edilmiştir. Yayınların Q1-Q4 kate-

gorileri, yayımlandıkları dergilerin Journal Citation Reports (JCR) sınıflaması esas alınarak belirlenmiş olup bu sınıflandırma 2025 JCR (2024 yılı verileri) temel alınarak yapılmıştır. Yayınların ulusal/uluslararası indekslerde yer alma durumları (SCI, TR Dizin) kaydedilmiştir. Üniversitelere göre toplam yayın, SCI yayın ve Q sınıfı dağılımları hesaplanmıştır. Unvan ve cinsiyete göre yayın yoğunluğu ayrıca analiz edilmiştir. Bireysel düzeyde üretkenlik göstergeleri hesaplanırken full counting yaklaşımı kullanılmış, her yayın tüm yazarlarına tam olarak atanmıştır. Gelişmiş bibliyometrik ağ analizleri (co-authorship, co-citation, link strength vb.) yapılmamış, çalışma yalnızca tanımlayıcı bibliyometri kapsamında yürütülmüştür.

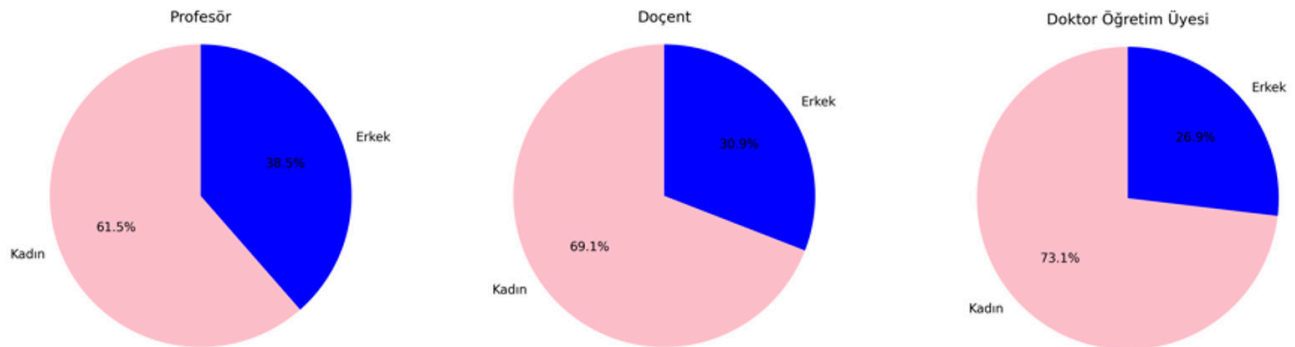
BULGULAR

YÖK Akademik veri tabanından elde edilen güncel bilgilere göre, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı’nda 96 Profesör, 68 Doçent ve 201 Doktor Öğretim Üyesi (Dr. Öğretim Üyesi) aktif olarak görev yapmaktadır. Tablo 1’de görüldüğü üzere cinsiyet dağılımı incelendiğinde, Profesör kadrosunda 59 kadın (%61.4) ve 37 erkek (%38.5) bulunduğu görülmektedir. Doçentlerde bu dağılım 47 kadın (%69.1) ve 21 erkek (%30.9) şeklindedir. Dr. Öğretim Üyesi grubunda ise kadınların belirgin biçimde ağır bastığı ve 147 kadın (%73.1) ile 54 erkek (%26.9) şeklinde bir dağılım olduğu saptanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Restoratif Diş Tedavisi alanındaki akademik kadronun unvan ve cinsiyete göre dağılımı.

Unvan	Kadın (n)	Erkek (n)	Toplam
Profesör	59	37	96
Doçent	47	21	68
Doktor Öğretim Üyesi	147	54	201

Unvan dağılımı grafiği, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı’nda görev yapan akademik personelin unvanlara göre niceliksel dağılımını ortaya koymaktadır. Tablo 1’e göre Dr. Öğretim Üyesi kadrosu toplam 201 kişi ile en geniş grubu oluşturmakta ve tüm akademik yapılanmanın yaklaşık üçte ikisini temsil etmektedir. Bunu 96 Profesör ve 68 Doçent takip etmektedir. Şekil 1’de cinsiyet dağılımı grafiği ise alanın özellikle Dr. Öğretim Üyesi ve Doçent düzeyinde kadın akademisyen yoğunluğu ile karakterize olduğunu göstermektedir (Şekil 1).

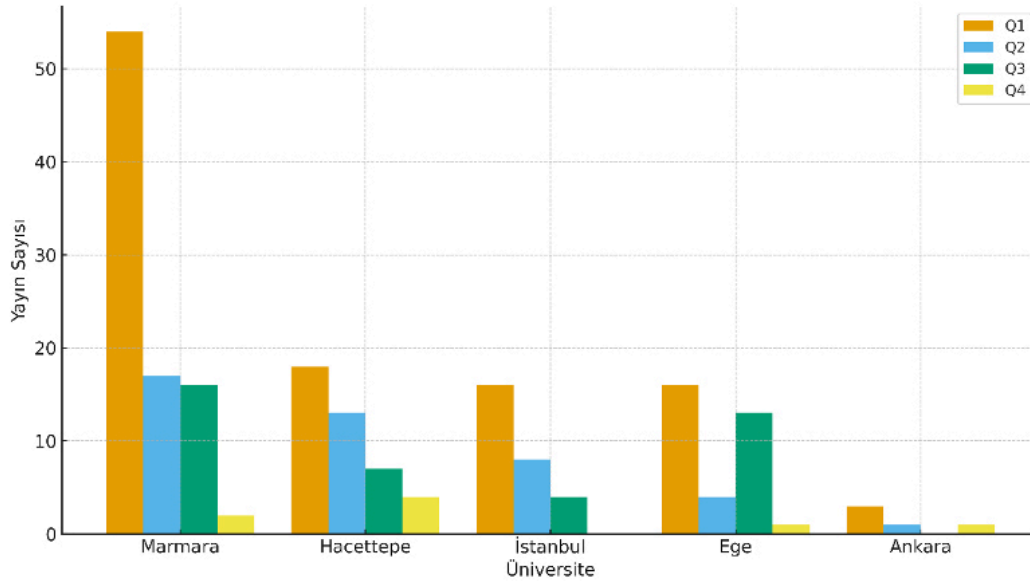
Şekil 1. Restoratif Diş Tedavisi alanındaki akademik kadronun (sırasıyla profesör, doçent, doktor öğretim üyesi) cinsiyete göre dağılımı.

Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında en fazla profesöre sahip ilk beş fakülte sırasıyla Hacettepe ($n = 9$),

Ankara ($n = 7$), İstanbul ($n = 7$), Ege ($n = 6$) ve Marmara ($n = 5$) üniversiteleri olarak belirlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında en fazla profesör kadrosuna sahip ilk beş üniversitenin son beş yıllık yayın performansı.

Sıra	Üniversite	n	Q1	Q2	Q3	Q4	SCI	TR Dizin
1	Marmara Üniversitesi	5	54	17	16	2	91	31
2	Hacettepe Üniversitesi	9	18	13	7	4	42	18
3	İstanbul Üniversitesi	7	16	8	4	-	28	8
4	Ege Üniversitesi	6	12	4	13	1	31	11
5	Ankara Üniversitesi	7	3	1	-	1	5	-

Şekil 2. En fazla Profesör kadrosuna sahip ilk beş üniversitede Q1-Q4 yayın sınıflarına göre yayın yoğunluğu.

Bu kurumlarda görev yapan profesörlerin son 5 yıldaki yayın performansı Tablo 2’ye dayalı olarak değerlendirildiğinde, Marmara Üniversitesi’nin Profesör başına düşen yayın sayısı bakımından en yüksek üretkenlik düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Bu üniversite, Profesör sayısı daha düşük olmasına rağmen özellikle Q1 ve SCI indeksli yayınlarda en yüksek katkıyı sağlamıştır (Q1 = 54; SCI = 91). Bunu Hacettepe Üniversitesi (SCI =

42), Ege Üniversitesi (SCI = 31) ve İstanbul Üniversitesi (SCI = 28) takip etmiştir. Ankara Üniversitesi ise Profesör sayısı yüksek olmasına rağmen nispeten sınırlı yayın çıkışı üretmiştir (SCI = 5) (Şekil 2). Doçent sayısına göre ilk sırada Süleyman Demirel Üniversitesi ($n = 4$) yer almakta; bunu Dicle ($n = 3$), Gazi ($n = 3$), Çukurova ($n = 3$) ve Ege ($n = 2$) üniversiteleri izlemektedir (Tablo 3).

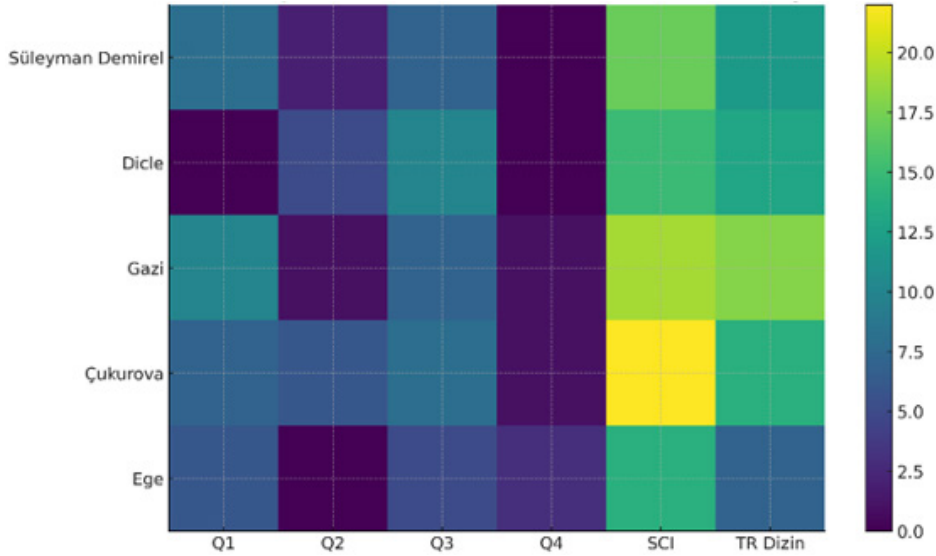
Tablo 3. Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında Doçent sayısı en fazla olan ilk beş üniversitenin yayın performansı.

Sıra	Üniversite	n	Q1	Q2	Q3	Q4	SCI	TR Dizin
1	Süleyman Demirel Üniversitesi	4	8	2	7	-	17	12
2	Dicle Üniversitesi	3	-	5		10	15	13
3	Gazi Üniversitesi	3	10	1	7	1	19	18
4	Çukurova Üniversitesi	3	7	6	8	1	22	14
5	Ege Üniversitesi	2	6	-	5	3	14	7

Yayın performansı incelendiğinde; Gazi Üniversitesi doçentlerinin SCI kapsamındaki yayın sayısı bakımından en yüksek üretkenliğe sahip olduğu görülmektedir (SCI = 19). Buna karşın Çukurova Üniversitesi, toplam yayın kalitesi açısından daha çeşitli bir dağılım sergilemekte ve özellikle Q1 ve Q2 kategorisindeki yayınlarıyla dikkat çekmektedir (Q1 = 7; Q2 = 6; SCI = 22). Süleyman

Demirel Üniversitesi doçentleri Q1 yayınlarına anlamlı katkı sağlamıştır (Q1 = 8). Dicle Üniversitesi ise özellikle Q3 ve TR Dizin yayınlarında yoğunlaşmıştır (TR Dizin = 13). Bu bulgular, Doçent düzeyindeki yayın eğilimlerinin üniversiteler arasında belirgin farklılıklar gösterdiğini ortaya koymaktadır (Tablo 4).

Tablo 4. Doçent kadrosu en fazla olan ilk 5 üniversitedeki yayın performansının ısı haritası.

Dr. Öğretim Üyesi yoğunluğu en yüksek beş üniversite sırasıyla Yeditepe Üniversitesi ($n = 7$), Sağlık Bilimleri ($n = 6$), İstanbul Medipol ($n = 5$), Afyonkarahisar Sağlık

Bilimleri ($n = 5$) ve İstanbul Okan ($n = 5$) üniversiteleri olarak belirlenmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Doktor Öğretim Üyesi yoğunluğu en yüksek ilk beş üniversitede görev yapan akademisyenlerin yayın performansı.

Sıra	Üniversite	n	Q1	Q2	Q3	Q4	SCI	TR Dizin
1	Yeditepe Üniversitesi	7	4	6	1	-	11	7
2	Sağlık Bilimleri Üniversitesi	6	9	5	6	-	20	18
3	İstanbul Medipol Üniversitesi	5	8	-	6	1	15	7
4	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi	5	14	4	5	-	23	13
5	İstanbul Okan Üniversitesi	5	15	3	2	-	20	18

Bu kurumların yayın çıktıları değerlendirildiğinde; Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dr. Öğretim Üyelerinin SCI indeksli yayın sayısı bakımından diğer kurumlara kıyasla daha yüksek bir performans sergilediği görülmektedir (SCI = 23). İstanbul Okan Üniversitesi ve Sağlık Bilimleri Üniversitesi, toplam SCI yayın üretimine önemli katkı sağlamaktadır (SCI = 20). İstanbul Medipol Üniversitesi Dr. Öğretim Üyeleri, özellikle Q1 yayınlarında dikkat çekici bir üretkenlik göstermektedir (Q1 = 8).

Yeditepe Üniversitesi ise Q1 kategorisindeki yayın sayısı bakımından daha sınırlı bir düzeyde kalmakla birlikte (Q1 = 4), TR Dizin kapsamındaki çalışmaları açısından görece daha aktif bir görünüm sergilemektedir (TR Dizin = 7). Bu sonuçlar, öğretim üyesi sayısının fazlalığının her zaman yayın performansıyla birebir ilişkili olmadığını; bazı kurumların daha küçük kadrolarla yüksek nitelikli yayınlar üretebildiğini göstermektedir.

TARTIŞMA

Bu dağılım, alanın akademik yapısının geniş tabanlı bir öğretim üyesi profiline dayandığını, Profesör ve Doçent kadrolarının ise daha sınırlı fakat istikrarlı bir üst akademik yapıyı temsil ettiğini göstermektedir. Dr. Öğretim Üyesi kadrosunun yüksek oluşu hem klinik uygulamaların yoğunluğu hem de lisans ve lisansüstü eğitimde geniş bir öğretim ihtiyacı olduğunu düşündürmektedir. Benzer şekilde, sağlık ve diş hekimliği eğitimine yönelik çeşitli rapor ve çalışmalar, akademik işgücünün büyük kısmının alt ve orta düzey akademik unvanlarda yoğunlaştığını, üst düzey kadroların ise daha sınırlı ancak yapısal bir çekirdek oluşturduğunu bildirmektedir (8). Ayrıca, Restoratif Diş Tedavisi klinik eğitiminde görevli öğretim üyeleriyle yapılan çalışmalarda, öğrenci sayısı, klinik iş yükü ve akademik personel yetersizliğinin eğitim kalitesi ile öğrenci deneyimi üzerinde olumsuz etkiler yarattığı; özellikle gözetim yoğunluğu ve zaman baskısının öne çıkan sorunlar olduğu belirtilmektedir (9).

Profesör ve Doçent kadrolarının toplam Dr. Öğretim Üyesi sayısına oranla daha düşük olması, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi akademik kariyer basamaklarında üst unvanlara geçişin daha seçici ve uzun süreli bir süreç olduğunu işaret etmektedir. Akademik unvanların (Doçent/Profesör) hukuki süreçlerinin zaman içinde nasıl şekillendiğini inceleyen bir çalışmada özellikle doçentlik ve profesörlüğe geçişte sıkı mevzuat, çok aşamalı değerlendirme ve uzun süreli birikim gerekliliğini vurguluyor (10). Ayrıca, Profesör sayısının Doçent sayısından belirgin şekilde daha yüksek olması, alanda belirgin bir kıdemli akademisyen birikimi bulunduğunu göstermektedir. Bu bulgular, Restoratif Diş Tedavisi alanının Türkiye’de hem eğitim hem klinik hem de araştırma faaliyetlerini sürdürülebilmek için geniş ve işlevsel bir akademik tabana sahip olduğunu göstermektedir.

Çalışmamızda kadın akademisyenlerin her unvanda daha yüksek oranlarda temsil edildiği gözlenmiştir. Yayımlanan bir raporda diş hekimliği fakültelerinde kadın akademisyen oranının erkeklere kıyasla belirgin şekilde daha yüksek olduğu (yaklaşık %61.71 kadın) bildirilmekte olup, bu bulgu kadın akademisyenlerin bazı alanlarda baskın bir temsil oranına sahip olduğunu göstermektedir (11). Yayımlanan uluslararası başka bir çalışma, kadın akademisyenlerin çoğunlukla alt akademik kademelerde yoğunlaştığını ve üst unvanlarda temsil oranlarının belirgin biçimde azaldığını göstermekte olup, bu bulgular çalışmamızda kadınların tüm unvanlarda daha yüksek oranda yer almasıyla kısmen çelişmektedir (12). Türkiye’de Endodonti alanında yapılan bir çalışmada (13) öğretim üyelerinin %57.75’inin kadın, %42.25’inin erkek olduğu ve kadın akademisyenlerin özellikle Doçent ve Dr. Öğretim Üyesi kadrolarında daha yüksek oranlarda yer aldığı belirtilmiştir. Bu durum, diş hekimliği alanında kadın akademisyen sayısındaki artışın erken ve orta akademik kariyer basamaklarında daha belirgin olduğunu göstermektedir.

Üniversiteler arasındaki yayın performansları karşılaştırıldığında, bazı kurumların sınırlı kadrolarına rağmen yüksek nitelikli (Q1, SCI) yayın üretiminde üstünlük sağladığı belirlenmiştir. Özellikle Marmara Üniversitesi Profesörleri, Q1 ve SCI yayınlarıyla alanın genel bilimsel üretkenliğine en yüksek katkıyı sunmaktadır. Söz konusu yüksek üretkenlik lisansüstü öğrenci desteği, laboratuvar imkanlarının gelişmişliği, araştırma projelerine erişim ve profesörlerin yoğun akademik iş birliklerinden kaynaklanıyor olabilir. Doçent düzeyinde ise Gazi ve Çukurova Üniversiteleri uluslararası yayın etkinliği açısından öne çıkmaktadır. Bu yüksek uluslararası üretkenlik, kurumların araştırma odaklı stratejileri ve doçentlerin deneyimli akademik kadrosu ile ilişkilendirilebilir. Dr. Öğretim Üyeleri arasında Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri ve İstanbul Okan üniversiteleri yüksek kaliteli yayın performansı ile dikkat çekmektedir. Bu kurumlarda araştırma kültürünün teşvik edilmesi ve uluslararası yayın standartlarına odaklanması, yüksek yayın etkinliğine katkıda bulunmuş olabilir. Literatürde üniversitelerin akademik performansını bibliyometrik göstergeler üzerinden karşılaştırmalı olarak ele alan çalışmalar, kurumlar arasında yayın niceliği ve niteliğine dayalı belirgin performans farklılıklarının ortaya konulabildiğini göstermektedir (14). Genel olarak değerlendirildiğinde, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanında akademik kadronun büyüklüğü ile yayın niteliği arasında her zaman doğrusal bir ilişki bulunmadığı; bazı üniversitelerin daha küçük akademik ekiplerle daha yüksek etki değeri taşıyan yayınlar üretebildiği görülmektedir. Bu durum, kurumsal araştırma kültürü, akademik teşvik mekanizmaları ve ekip içi iş birliğinin yayın performansını şekillendiren temel unsurlar olduğunu düşündürmektedir.

Çalışma yalnızca YÖK Akademi sisteminde yer alan akademik profiller üzerinden yürütülmüştür. YÖK Akademi’deki kayıtların güncelliği, eksiksizliği ve standart biçimde doldurulmuş olması araştırmacı kontrolü dışında olup, bazı yayınların eksik ya da hatalı raporlanmış olma ihtimali bulunmaktadır. Çok yazarlı yayınlarda her bir akademisyenin katkı oranı eşit varsayılmıştır. Bu durum, özellikle yüksek iş birliği içeren SCI/Q1 yayınlarda bireysel akademik katkının nicel olarak ayrıştırılmamasına yol açmaktadır. Veri toplama işlemi 10 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle 2025 yılına ait yayın verileri henüz tamamlanmamış olabilir ve bu durum özellikle yıllara göre eğilim analizlerinin yorumlanmasını sınırlandırabilir. Ayrıca, incelenen beş yıllık dönem, güncel akademik eğilimleri yansıtmakla birlikte, uzun dönemli akademik kariyer performansını ve alanın tarihsel gelişimini tam olarak ortaya koymak için sınırlıdır. Çalışmada kurumlar ve cinsiyetler arası karşılaştırmalar mutlak yayın sayıları temel alınarak yapılmıştır. Araştırmacı sayısına ilişkin kapsamlı verilerin sınırlı olması nedeniyle kişi başına düşen yayın sayıları hesaplanamamış olup, bu durum çalışmanın bir sınırlılığı olarak değerlendirilmelidir.

SONUÇ

Bu bibliyometrik analiz, Türkiye’de Restoratif Diş Tedavisi alanının akademik yapısını ve son beş yıldaki yayın performansını ortaya koymuştur. Bulgular, kadın akademisyenlerin tüm unvanlarda ağırlıklı olduğunu ve alanın demografik olarak kadınlar tarafından güçlü biçimde temsil edildiğini göstermektedir. Üniversiteler karşılaştırıldığında, bazı kurumların sınırlı kadrolarına rağmen yüksek nitelikli (Q1, SC I) yayınlarda belirgin üstünlük sağladığı görülmüş; özellikle Marmara Üniversitesi Profesörleri, Gazi ve Çukurova Üniversitesi Doçentleri ile Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri ve İstanbul Okan Üniversitesi Dr. Öğretim Üyeleri öne çıkmıştır. Genel olarak, akademik kadro büyüklüğü ile yayın niteliği arasında doğrusal bir ilişki olmadığı; araştırma kültürü, kurumsal destek ve iş birliği dinamiklerinin yayın performansını şekillendirdiği anlaşılmaktadır. Bu çalışma, alanın mevcut durumunu ortaya koyarak gelecekteki stratejik planlamalar için temel bir referans sunmaktadır.

Kısaltmalar

YÖK: Yükseköğretim Kurulu, JCR: Journal Citation Reports

Teşekkürler

Herhangi bir teşekkür bildirilmemiştir.

Yazar Katkısı

Fikir/Kavram: H.I., Z.M.Ö.; Tasarım: H.I., Z.M.Ö.; Veri Toplama ve Değerlendirme: H.I., Z.M.Ö.; Kaynak taraması: H.I., Z.M.Ö.; Makale yazımı: H.I., Z.M.Ö.; Eleştirel değerlendirme: H.I., Z.M.Ö.

Finansal veya Mali Destek

Yazar, bu çalışmanın herhangi bir finansal/mali destek almadığını beyan etmiştir.

Veri Erişilebilirliği

Veriler, talep üzerine ilgili yazardan temin edilebilir.

Etik Kurul Onayı

Etik kurul onayına gerek yoktur.

Çıkar Çatışması

Herhangi bir çıkar çatışması bildirilmemiştir.

YZ Deklarasyonu

YZ araçları kullanılmamıştır.

Yazar ORCID No

Hüseyin Işık 0009-0007-2311-8297

Zeyneb Merve Özdemir 0000-0002-3290-9871

1. Acartürk M. Evaluation of dentistry students' stress levels and perspectives on restorative dental treatment preclinical practice course. *J Higher Edu Sci.* 2023; 13: 219-24. doi: 10.5961/higheredusci.1216054
2. Meyers I, Hallett K. *Restorative Dentistry and Teeth for Life.* Wiley Online Library, 2019, p.3-5.
3. Seijo MO, Ferreira EF, Ribeiro Sobrinho AP, *et al.* Learning experience in endodontics: Brazilian students' perceptions. *J Dent Educ.* 2013; 77: 648-55.
4. Topkara C, Ağkoç Özceylan D, Özsezer Demiryürek E, *et al.* Assessment of preclinical dental students' perspective to endodontic education: a survey study. *Türkiye Klinikleri J Dental Sci.* 2018; 24: 26-32. doi: 10.5336/dentalsci.2017-58756
5. Alpaydın Y, Demirci ME. A phenomenological examination of turkish academicians' experiences regarding the preparatory for associate professorship exam. *J Educ Sci Marmara Univ Atatürk Fac Educ.* 2021; 54: 255-76. doi: 10.15285/maru-aebd.904960
6. Bozok D, Kılıç SN, Özdemir SS. Bibliometric analysis of rural tourism on tourism literature. *J Human Sci.* 2017; 14: 187-202. doi:10.14687/jhs.v14i1.4274
7. Demirbulat ÖG, Dinç NT. Bibliometric profile of postgraduate theses in tourism literature related with sustainable tourism. *J Trav Hospit Manag.* 2017; 14: 20-30. doi: 10.24010/soid.334320
8. Baltruks D, Cooke R, Tang P. The academic workforce in health faculties: analysis of the Council's academic staffing census 2019. Council of Deans of Health. 2020.
9. Martin N, Fairclough A, Smith M, *et al.* Clinical educators' views on the quality of undergraduate clinical restorative dentistry in the UK and ROI. *Eur J Dent Educ.* 2011; 15: 216-22. doi: 10.1111/j.1600-0579.2010.00659.x
10. Demirbilek M, Çetin M. Academic promotion and appointment process in higher education since the proclamation of the Turkish Republic. *J Higher Edu Sci.* 2022; 12: 197-216. doi: 10.2399/yod.21.810002
11. Aldırmaz Y. Türkiye'de Akademiye Cinsiyet Eşit (siz) liği raporu. Erişim adresi: <https://www.researchgate.net/publication/342511353>, Erişim tarihi: 2021.
12. Tanya SM, Nguyen AX-L, Joly-Chevrier M, *et al.* Gender representation in professorship and research productivity across all surgical specialties in Canadian academic institutions. *Can J Surg.* 2025; 68: E253-64. doi: 10.1503/cjs.015723
13. Kiliç Y, Akkoçan O. Gender differences and academic productivity of Endodontology departments in Türkiye: Correlation Study. *Türkiye Klinikleri J Dental Sci.* 2024; 30: 446-50. doi: 10.5336/dentalsci.2024-10240514
14. Çelik B, Keskin S, Kayri M. Examining university international publication performance with bibliometric analysis: the case of Van Yüzüncü Yıl University. *J Yüzüncü Yıl Univ Grad Sch Soc Sci.* 2022; 58: 86-107. doi: 10.53568/yy-usbed.1187435